

Klankbordgroep

Commissies van Toezicht justitiële inrichtingen

Verslag 2010-2011 activiteiten Landelijke Klankbordgroep Commissies van Toezicht

Samenstelling Klankbordgroep

In de Klankbordgroep zaten in de verslagperiode vertegenwoordigers van alle vier de sectoren:

Gevangeniswezen: Christine Linzel (voorzitter), voorzitter Commissie van Toezicht P.I. Krimpen aan den IJssel; Achmed Baaijens (tot 1-1-2011 voorzitter Commissie van Toezicht P.I. Almere, daarna lid CvT DV&O); Anne Martien van der Does (voorzitter Commissie van Toezicht Het Schouw/Demersluis)

Jeugd: Marie-Emmie Diepstraten, voorzitter Commissie van Toezicht Amsterbaken. Na het overlijden van Marie-Emmie Diepstraten in oktober 2010 trad Marijke Bruning (voorzitter CvT JJI Eikenstein) eind 2010 aan als haar opvolgster in de Klankbordgroep.

Bijzondere voorzieningen: Cor Petiet, voorzitter Commissie van Toezicht Detentiecentrum Noord-Holland

Forensische zorg: Willem Verberk, (vice-)voorzitter Commissie van Toezicht FPC De Rooyse Wissel.

Als toehoorder was Marjan Wijn namens de DJI aanwezig bij de Klankbordgroepvergaderingen. Vanaf april 2010 werd de Klankbordgroep ondersteund door de landelijk coördinator Commissies van Toezicht Charlotte Marinus.

In 2010 en 2011 vonden 9 respectievelijk 8 vergaderingen plaats (meestal ten kantore van de DJI te Den Haag).

Gedragscode Commissies van Toezicht bij de justitiële inrichtingen

In 2010 maakte een werkgroep namens de Klankbordgroep een aanvang met het opstellen van een gedragscode voor de Commissies van toezicht bij de justitiële inrichtingen. Hiervoor schakelde zij een externe deskundige in, afkomstig uit de wetenschap. De cvt's kregen in juni 2010 een eerste concept aangeboden. Het door de CvT's geleverde commentaar op het concept resulteerde in een tweede versie, die in september 2010 werd voorgelegd aan de CvT's. Na inventarisatie van de bezwaren van de commissies tegen het tweede concept besloot de Klankbordgroep in het najaar van 2010 pas op de plaats te maken. Rekening houdend met de fundamentele bezwaren en opvattingen van CvT's ten aanzien van een gedragscode als zodanig, deed de

Klankbordgroep een beroep op de expertise van een gerenommeerde ethicus/rechtsfilosoof. In juni 2011 werd een geheel herziene concept-gedragcode voorgelegd aan de cvt's. De cvt's kregen de uitnodiging om eventueel commentaar te leveren op het concept tijdens een speciaal daartoe in oktober van 2011 georganiseerde bijeenkomst in Amersfoort. Een beperkt aantal Commissies maakte van deze mogelijkheid gebruik. De aanwezige Klankbord- en werkgroepleden gaven tijdens de bijeenkomst een nadere toelichting op een aantal specifieke bepalingen en wisselden van gedachten met de aanwezigen over een mogelijke herformulering van enkele passages. Uiteindelijk leidde dit tot een definitieve versie, die officieel werd aangeboden aan de Hoofddirecteur van de Dienst Justitiële inrichtingen tijdens de landelijke themadag Commissies van Toezicht in november 2011.

Landelijke themadag Commissies van Toezicht

De Klankbordgroep organiseerde in 2010 en 2011 samen met de Dienst Justitiële inrichtingen de landelijke themadag Commissies van Toezicht. De keuze van het thema, het opstellen van het programma en de werving van sprekers was in handen van de Klankbordgroep.

Beide themadagen werden bezocht door circa 150 cvt-leden, secretarissen en vertegenwoordigers van organisaties die betrokken zijn bij het cvt-toezicht. In 2010 was het thema "Bemiddeling" en in 2011 stond in het teken van het onderwerp "Zorg voor rechtspositie. De forensische zorg binnen justitiële inrichtingen".

Praktijkgeoriënteerde cursus Penitentiair recht voor leden van Commissies van Toezicht

Onder auspiciën van de Klankbordgroep werd op 12 mei 2011 een nieuwe cursus Penitentiair recht voor leden van cvt's aangeboden bij de Vrije Universiteit Amsterdam. Twee docenten, waarvan één lid is van de Klankbordgroep, verzorgden de praktijkgeoriënteerde cursus. De cursus was met name gericht op nieuwe of pas aangetreden leden van commissies van toezicht. De verschillende beginselenwetten kwamen daarbij aan de orde. Voorafgaand aan de ontwikkeling van de cursus vond afstemming plaats met de Dienst Justitiële inrichtingen, met als doel om een eventuele overlap met het aanbod van het DJI Opleidingsinstituut zoveel mogelijk te voorkomen. Op basis van de evaluatieresultaten is ervoor gekozen om aparte cursussen te ontwikkelen voor beginnende cvt-leden en secretarissen en de meer ervaren cvt-leden en secretarissen. Het is de bedoeling om ieder jaar een dergelijke Praktijkgeoriënteerde cursus aan te bieden, in de oneven jaren voor de pas aangetreden cvt-leden, in de even jaren voor meer ervaren cvt-leden.

Vertegenwoordiging namens cvt's bij overleg met NPM's

In 2011 werd de Klankbordgroep door de Inspectie voor de Sanctietoepassing uitgenodigd voor een kick-off bijeenkomst met de beoogde National Preventive Mechanisms in het kader van het Opcat –protocol van de Verenigde Naties. Een afgevaardigde van de Klankbordgroep nam deel aan het overleg op 14 april 2011. In december 2011 is de Klankbordgroep cvt's door het Ministerie van Veiligheid en Justitie officieel aangewezen als toehoorder bij het NPM-overleg.

Deelname aan projectgroepen

Als aanspreekpunt voor de DJI en de RSJ en belangenbehartiger/vertegenwoordiger van de cvt's participeerde de Klankbordgroep in 2010 in een tweetal projectgroepen, met als doel om daarmee bij te dragen aan de verdere professionalisering van de cvt's.

Deze projectgroepen waren de DJI-projectgroep "Implementatie ISt-aanbevelingen" en de RSJ-projectgroep "Stimulering maatschappelijk toezicht". Op de agenda stonden onderwerpen zoals de voorgenomen wijziging van de financiering van de ondersteuning van cvt's door de secretariaten, een informatiemap voor cvt's, benodigde wijzigingen (harmonisering) van de beginselenwetten, procedure medische klachten, openbaarmaking van cvt-jaarverslagen etc.

De eerstgenoemde projectgroep - bestaande uit vertegenwoordigers van DJI, de RSJ, de Raad voor de rechtspraak en de Klankbordgroep - was verantwoordelijk voor de verdere uitwerking van de ISt-aanbevelingen zoals opgenomen in het in 2009 verschenen rapport "Werkwijze Commissies van toezicht". De afronding van de werkzaamheden leidde tot de opheffing van de werkgroep in februari 2011.

Overleg met diverse instanties

In 2010 heeft de KBG nadrukkelijk en veelvuldig aangedrongen op een aanpassing van de klachtenrubricering in het klachtenregistratiesysteem Klaver. De reden daarvan is dat de gehanteerde rubricering niet goed aansluit op de cvt-praktijk.

In 2011 was de Klankbordgroep vertegenwoordigd in een door de Raad voor de rechtspraak belegde bijeenkomst met secretarissen en administratieve ondersteuning van de CvT's. Doel van dit overleg was om met het oog op de gewijzigde financiering van CvT's vanaf 1 januari 2012 (op basis van het verwachte aantal klachten) vast te stellen wat wordt verstaan onder het begrip "klacht". Deze definitie is van belang voor een uniforme registratie van klachten in het binnen de rechtbanken gehanteerde klachtenregistratiesysteem Klaver. Vanaf medio 2011 heeft de Klankbordgroep bij de Raad voor de rechtspraak aangedrongen op de oprichting van een gebruikersraad voor Klaver. Begin 2012 is uiteindelijk een Adviesgroep Klaver opgericht.

Medio 2011 heeft een overleg plaatsgevonden met een vertegenwoordiger van de RSJ. Doel van dit overleg was om informatie uit te wisselen over elkaars activiteiten en de mogelijkheden tot samenwerking te bespreken.

In december 2011 vond een kennismakingsoverleg plaats met de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie. Tijdens dit overleg passeerden in vogelvlucht actuele ontwikkelingen die van belang zijn voor het toezicht door CvT's de revue. De Staatssecretaris erkende tijdens dit overleg de Klankbordgroep als belangenbehartiger van de CvT's en gaf aan welwillend te staan tegenover een jaarlijks overleg.

Deelname aan sectorale cvt-bijeenkomsten

In 2010 was de Klankbordgroep vertegenwoordigd bij het tweejaarlijkse overleg onder voorzitterschap van de Sectordirectie JJI van de DJI met de voorzitters van de CvT's binnen de Sector Jeugd. Tevens was een vertegenwoordiger van de Klankbordgroep in 2010 aanwezig bij een CvT-bijeenkomst voor de Sector TBS.